

Ehhez természetesen nem árt, ha ekkorra az ügyésznek már rendelkezésére áll a büntetékiszabás során figyelembe veendő valamennyi fontos tény és információ. Az ügyésznek ismernie kell a lehető legteljesebb mértékben a terhelt személyi körülményeit, fel kell tárnia a tényleges vagyoni, jövedelmi helyzetét, illetve az ítélkezési gyakorlat által kimunkált enyhítő és súlyosító körülményekkel is tisztában kell lennie. A körlevél alapján az előkészítő ülésen tett indítvány az általános joghátrány kiszabási indítványhoz képest annyiban térhet el, amennyiben az ügyész enyhítő körülményként értékel(het)i a terhelt beismerő vallomását. Így a beismerő vallomásnak nagyobb a nyomatéka, ha például felderítő jellegű, és ezáltal hosszadalmas bizonyítási eljárás kerülhető el.

Tettenérés esetén a beismerésnek azonban csekélyebb a súlya, és ugyanígy a kiemelkedően társadalomra veszélyes vagy éppen csekély fokban társadalomra veszélyes cselekményeknél a beismerő vallomás enyhítő körülményként történő értékelése csak csekély fokban vagy egyáltalán nem is mérsékelheti a joghátrányt. A körlevél alapján úgy tűnik, hogy az ügyészség inkább a korábbi gyakorlat fenntartása mellett tette le a voksát anélkül, hogy kiemelt jelentőséget tulajdonítana az előkészítő ülésen tett vallomásnak.

A bírói gyakorlatban ugyanakkor alappal merült fel az a kérdés, hogy vajon az új Be. hatályba lépésével a büntetés kiszabása körében is megváltozott szabályok nem igényelnek-e új szemléletet. A bűnösségnek a váddal egyező beismerésével a vádlott lemond a tárgyalástartás jogáról, ezzel lényegesen megkönnyítve a bíróságok dolgát. Ezáltal sokkal olcsóbb, gyorsabb és hatékonyabb lesz a büntetőeljárás. Ez a jogintézmény ugyanakkor céljának megfelelően csak akkor működik a gyakorlatban, ha a beismerő vallomásért cserében a vádlott valódi kedvezményt kap.

A vádlott számára igazán kecsegtető az eddigi büntetékiszabási gyakorlaton túlmenő kedvezmény biztosítása lehet.⁶⁶⁸ Az új jogintézmény gyakorlatban való hatékony működése tehát felerősítheti azt az egyértelmű kívánalmat, hogy a beismerésnek különösen nagy nyomatékot tulajdonítson ilyen esetekben a bíróság. Az ítélkezési gyakorlatban már vannak arra utaló jelek, hogy a bíróság kifejezetten az új jogintézmény pozitívumaira hivatkozva, a meglévő számos enyhítő körülmény mellett is nyomatékosabban értékelte a vádlottak beismerő vallomását, amennyiben az az előkészítő ülésen az ügy befejezését eredményezte.⁶⁶⁹

Ebben a tekintetben azonban egységes gyakorlatról még nemigen beszélhetünk, hiszen ezzel ellentétes döntéseket is találunk. Konkrét ügyben a bíróság kifejtette, hogy a terhelt az előkészítő ülésen bűnösséget beismerő nyilatkozatot tett, amely az eljárás egyszerűsítését szolgálta, de ez nem tekinthető terhelti vallomásnak (Be. 183. §), mert a bizonyítás tárgyára vonatkozó tényállítást nem tartalmaz, csupán a bűnösséget ismerte el. Az ügyész erre tekintettel mértékes indítványt terjesztett elő. A bíróság ehhez kötve volt, és nem szabhatott ki annál hátrányosabb büntetést. Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint már értékelésre került a mértékes indítvány során a beismerés. Ezért az ítéletábra álláspontja

668 Debreceni Ítéletábra Bf.745/2018/5.

669 Györi Ítéletábra Bf.30/2019/4., Debreceni Ítéletábra Bf.745/2018/5., Szegedi Ítéletábra Bf.304/2020/6., „A beismerő vallomás nyomatékosabban enyhít, mintha azt a tárgyaláson tette volna meg a vádlott, és ennek a büntetés mértékében kell kifejeződésre jutnia” Lásd: Szegedi Ítéletábra Bf.64/2020/10., Szegedi Ítéletábra Bf.662/2019/4.